

Verhalen uit de Vijfhuizen (2)

Het in de vorige aflevering genoemde echtpaar Peerke en Cato Vromans-Weijtmans heeft veel sporen nagelaten. Niet alleen wonen er nog steeds nakomelingen in de genoemde buurtschap maar ook via zoon Kees, grondlegger van bekende hout- en bouwbedrijven in Alphen. Het was/is dan ook een actieve, hardwerkende familie. Peerke zelf werkte op de Udenhoutse oven (steenfabriek) als stoker en verdiende er tien gulden per week, die volgens dochter Kee helemaal gespaard werd omdat ze van de opbrengsten van het boerderijtje konden leven. Het beroep van stoker was hard werken maar vooral een staaltje van vakmanschap. Ging het fout dan waren er veel stenen verloren. Zijn vakmanschap is nog te zien in de gebakken leeuwen die o.a. te bewonderen zijn aan de Heusdensebaan te Udenhout bij de vroegere directeurswoning van de steenfabriek.

Op de Vijfhuizen zijn ook sporen van een veldoven gevonden. De stoker was Cornelis van Baast (Berkel 1817) bekend onder de naam "Kiske den Diepploeger", getrouwd met Wilhelmina Mathijssen (Udenhout 1823- Tilburg 1860). Kiske trok vanuit Udenhout naar de Vijfhuizen en was dagloner maar bakte ook stenen en in het landschap is dat nog enigszins terug te zien. Het was toen gebruikelijk om voor de bouw van een woning, stal, schuur of boerderij ter plaatse, wanneer dat mogelijk was, stenen te bakken. Hout voor het stoken was overal aanwezig en het van elders stenen verplaatsen naar de bouwplaats was een groot probleem vanwege de slechte wegen. Leem voor de te vormen stenen werd ter plekke uit de grond gehaald.

De familie
Vromans-
Weijtmans

Tekst en foto: Joost van der Loo.

Vragen, opmerkingen: <https://stichtingnieuwewarande.nl>